

Barn med lindrig utvecklingsstörning – serviceutnyttjande i relation till typ av skolklass

2019-04-02

Lena Olsson
lena.olsson@ju.se

Kommunal utveckling, FoUrum social välfärd

Barn med utvecklingsstörning

- signifikanta nedsättningar i intellektuell och adaptiv funktion
- högre förekomst av flera andra funktionsnedsättningar
- mer utsatta för våld och misshandel
- lever oftare i familjer med låg socioekonomisk status.

(Allerton et al., 2011; American Association on Intellectual and Developmental Disabilities, 2013; Emerson et al., 2010; Jones et al. 2012; Lightfoot et al., 2011)

Föräldrar till barn med utvecklingsstörning

De har rapporterat att de har svårt att hitta information om tillgängligt samhällsstöd och att få tillgång till stöd.

Anledningar till att de inte ansöker om stöd:

- de vet inte var de ska ansöka om stöd
- de upplever ansökningsprocessen som alltför betungande
- de uppfattar sitt barns svårigheter som lindriga eller tillfälliga
- de har negativa erfarenheter av formellt stöd.

(Douma, Dekker & Koot, 2006; Nowak, Broberg & Starke, 2013; Weiss & Lunsky, 2010)

Människobehandlande organisationer- socialtjänst

SoL

Insatser enligt SoL ska främja ett **aktivt deltagande i samhällslivet** och ett **självständigt liv** (ur 1 kap. 1 § SoL och 4 kap 1 § SoL).

Socialnämnden ska verka för att barn och unga växer upp under trygga och goda förhållanden och får en **gynnsam fysisk** och **social utveckling** (ur 5 kap. 1 § SoL).

LSS

Insatser enligt LSS ska främja **full delaktighet i samhällslivet** och ett **självständigt liv** (ur 5 och 7 §§ LSS)

Barn och unga med funktionsnedsättning ska ges möjligheter till **god fysisk** och **psykisk utveckling** (se prop. 1992/93:159, s. 51).

Människobehandlande organisationer- habilitering (BUH) och skola

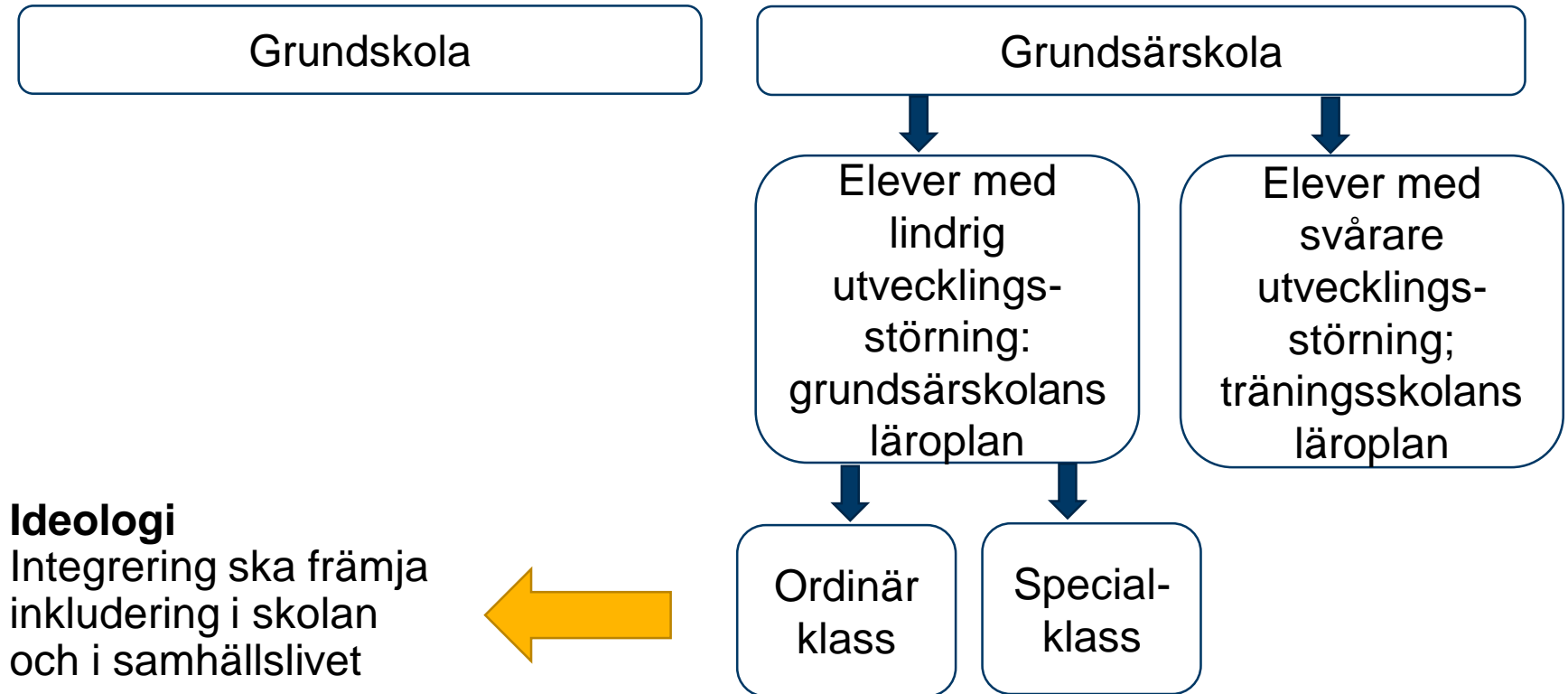
Habilitering

Insatserna ska bidra till att en person **utvecklar** och **bibehåller bästa möjliga funktionsförmåga** samt skapar goda villkor för ett **självständigt liv** och ett **aktivt deltagande i samhällslivet** (Socialstyrelsen, 2007)

Grundskolan och grundsärskolan

Ska bidra till **personlig utveckling**...och främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett **aktivt deltagande i samhällslivet** (ur 10 kap. 2 § och 11 kap. 2 § Skoll)

Barn med utvecklingsstörning - skolgång

(Michailakis & Reich 2009; SFS 2010:800; Skolverket, 2011)

Serviceutnyttjande i relation till barnets klasstyp 2011

Andel (%) barn med insatser under 2011 i relation till barnets klasstyp

	Av alla familjer	Av familjer med barn i grundsärskoleklass	Av familjer med barn integrerat i grundskoleklass
	n=84	n=56	n=28
Insatser från BUH	62	71	43
Insatser från socialtjänst relaterat till funktionsnedsättning (FO)	37	52	7
Insatser från socialtjänst relaterat till sociala problem (IFO)	26	21	36
Inga insatser	19	13	32

Skiljer sig serviceutnyttjandet över tid åt mellan barn som går i grundsärskoleklasser och barn som är integrerade i grundskoleklasser.

Resultat - Översikt av insatser från socialtjänsten

Andel barn med insatser under 2009-2013

Insats på grund av	2009	2010	2011	2012	2013	Genom- snitt
	%	%	%	%	%	%
Funktionsnedsättning, FO	37	43	43	42	45	42
Sociala problem, IFO barn- och ungdomsvård	9	12	13	15	13	12
Funktionsnedsättning och sociala problem under samma år (FO + IFO BoU)	5	6	7	9	8	7
Inga insatser	59	52	53	52	52	54

Insatser från socialtjänsten under 2009-2013 i relation till barnets klasstyp

- Sannolikheten att använda insatser på grund av funktionsnedsättning var högre för barn i grundsärskoleklass än barn integrerade i grundskoleklass.
- Antalet använda funktionshinderrelaterade insatser var inte relaterat till typ av klass, bara till barnets ålder.
- Sannolikheten att börja använda insatser på grund av funktionsnedsättning var högre för integrerade barn som bytte till grundsärskoleklass än för integrerade barn som fortsatte vara integrerade.
- Sannolikheten att antalet funktionshinderrelaterade insatser ökade var högre för integrerade barn som bytte till grundsärskoleklass jämfört med integrerade barn som fortsatte vara integrerade.
- Inga statistiska samband när det gäller insatser på grund av sociala problem.

JÖNKÖPING UNIVERSITY

School of Health and Welfare